

Chaplin

Politika 1936 II. 18.: A Reuter iroda berlini jelentése szerint a német filmcenzura megtiltotta Chaplin új filmjének, a „Modern idők”-nek bemutatását.

Politika 1936. II. 18.: Chaplin utolsó filmjét, a „Modern idők” a Népszövetség aranyéremmel tüntette ki.

Nem mindennapi eset az, hogy Amerikából jön egy film, mely maradandó értéket képvisel, Amerika igaz életéből vág ki egy darabot. Charlie Chaplin hősei nem az V. Avenue milliomosai, nem a hatalmas fizetésű dédelgetett színészek és színésznők, hanem egyszerű, szürke emberek, akik harcolnak, tülekednek és szenvednek a mindennapi kenyérért. Hősei gyakran kerülnek kritikus helyzetbe, ami túlhaladja erejüket, képességüket és ilyenkor elbuknak, az élet játékaik lesznek és minél kegyetlenebb ez a játék, annál gyengébbekké, nevetségesebbekké válnak. Életük köré láncot fon a sors és ezt a láncot nem bírják széttépni ezek a szegény, külvárosi munkások, vagy cirkuszi bohócok, akik másokat könnyekig nevetetnek, de akik előadás után korgó gyomorral eszmélnek az élet valóságára.

Megszoktuk, hogy az amerikai filmek hősei elsablonosodott bábok, kiken legtöbbet ér a ruha, kiknek életcéljuk az elgáns autó, hullámos haj és a szépen stuccolt bajusz. És mikor feltűnik egy művész, akiben van annyi becsület, hogy

a kimaszkírozott életbohócokat a való élet alakjaival cserélje fel, aki a tőzsdespekuláció és csiklandos erotika helyett a reális élet kérdéseire nyúl, akkor azt olyan dühvel, amilyenre csak az elvakult kispolgárok képesek, megtámadják. Chaplint az amerikai sajtó már évek óta üldözi. Művésze ellen lázadozik minden ami reakcionárius. Erkölcstelenség, lázadás és anarchiával vádolják. Mégis minden filmje csodálatot vált ki és utolsó filmjét, a „géporszakot” a Népszövetség aranyéremmel jutalmazta.

Ez a film pacifista-kulturtenenciát hord magában; talán éppen ezért tiltották be Németországban. A nemzetiszocializmus nem fér össze a pacifizmussal és a szabadgondolkodással. De Chaplin filmjének értékét csak emeli németországi betiltása. Azok akik nem ismerik a film e göndörhaju emberkéjét, aki maga írja, rendezi, játsza darabjait, azoknak tudniuk kell, hogy ez az ember nem politikus, vagy szociologus, hanem nagy művész, aki az életet az ő sajátos, szatirikus szemüvegén keresztül vizsgálja.

Azok akik Chaplint támadják ellenségei az igazi művészetnek, mely mindig a reális életet igyekszik megrajzolni. Támadói azok az átlag kispolgárok, akik kialakult világnézet hiányában és perspektivánélküliségükben a tömegfilmek izléstelenségének nivóján állnak, akiknek a művészet bódító, de legjobb esetben altatószernek kell.

Sz. I.

Anno Domini 1936.

Berlin, február. — A németországi Krupp fegyvergyárnak múlt évben 140 millió dinár tiszta jövedelme volt.

Bruxelles, február. — A belga haladópartok magalakították az antiklerikális választási frontot.

London, március. 12. — Ma kezdődött meg a lokarnoi szerződést aláíró hatalmak konferenciája, — Németország és Lokarnó nélkül. Ez egyike a legnevezetesebb tanácskozásoknak a háború utáni diplomácia történelmének... Nem csak egy eseményről van szó, nem csak

a demilitarizált zona sorsa a kérdés, hanem az egész rendszer, amelyen a háboru utáni béke alapult, a béke sorsa általában. A palotát, amelyben a tanácskozások folynak allandóan nagy tömeg veszi körül, mely érzi hogy most általánosságban minden egyén sorsáról is döntenek a diplomaták. A tanácskozások résztvevőit a tömeg hallgatással fogadja. Olyan a benyomás, mintha konziliumra jönnének össze egy neves, de súlyos beteg ágyánál.

Páris, március. — A párisi klinikán kísérletek folytak a bőr egyes részeinek átvitelével egyik emberről a másikra. A kísérletek tökéletesen sikerültek és most igen sok munkanélküli jelentkezik a klinikán, hogy e célból felajánlják egészséges bőrüket. Az első alkalommal egy fiatal leányon végezték a bőrátültetést. Arca égési sebekkel volt elcsufítva, amelyet egy munkanélküli 10 négyzetcentiméter ép bőrével tettek ismét simává.

Róma, március. — A „Tevere” fasiszta lap a következő új fasiszta imádságot közli: „Hiszek Luciferben, a szankciók és a szabadkőművesek teremtményében, és az ő fiában Edenben, a magas határozatok ellenünk, olaszok elleni végrehajtójában, ki fogantaték az aljas összeesküvések szent lelkétől, születék a Népszövetség védelme alatt, aki nem

halt meg, sem nem temették el elevenen, sem nem támadt fel halottaiból harmadnapon, hanem a pokolba fog alászállni apjával Luciferrel együtt, aki őt ugyanúgy fogja hirdetni ostobának és szörnynek, mint amilyen volt itt ezen a földön, méltótársaival Litvinovval, Benessel és Titulescuval együtt...”

A Beográdi „Politika” 1936. április 11-iki számában írja:

Különös apróhirdetés. A „Prager Presse” szerkesztősége a napokban egy levelet kapott, amelynek küldője a következő apróhirdetést kérte közölni:

„Mivel semmi kilátásom sincs arra, hogy valamilyen munkát kapjak, hajlandó vagyok testemet valamely tudós rendelkezésére bocsájtani, aki élőlényt akar orvosi vagy kémiai kísérleteinél felhasználni.”

A „Prager Presse” szerkesztősége a hirdetéshez még a következőket fűzte hozzá:

„A levél írója egy 35 éves ember, nyolc gyermek atyja, négy éve munkanélküli. Mi ezt a hirdetést nem azért közöljük, hogy azt a munkát találjuk meg neki, amelyet keres, hanem hogy felhívjuk az emberek figyelmét erre, a szomorú esetre.”

SZEMELVÉNYEK

Móricz Zsigmond és Molnár Ferenc. Móricz Zsigmond, aki oly magyatosan tud káromkodni írásaiban, hogy megirigyelhetné akármelyik somogyi kanász, aki kéjélvezettel ismerteti a jó módu, 60-tól 200 holdig, birtokos parasztot, soha nem szólalt meg a magyar szegényparaszt nyomora dolgában, soha nem zengette meg, hogy 600.000 nincstelen magyar parasztcsalád odujában télvíz idején nincs fűtőanyag. És ha az anya ki akarja egyszer egy télen a család

alsóruháit mosni, magának is meztelenre kell vetkőznie, hogy kimoshassa ingét, mert csak egyetlen egy példánnyal rendelkezik e ruhafajtából. A gyerekek és apa ugyancsak kénytelenek pörére vetkőzni, alsóruha mosás alkalmával, és egymást melengetni a testök melegével, amíg az ing, úgy-ahogy kimosódik, mert szappanra sem igen tellik. Móricz Zsigmond hallgat ezekről a dolgokról, mert nem népszerű e téma, nem vennék tizezrével a kiadásokat.